

กระทู้ถามที่ ๘๖๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ปัญหาหลักนิติธรรมในภาครัฐและภาคเอกชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีการแถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อที่ประชุมรัฐสภาว่า รัฐบาลจะสร้างความชอบธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยการฟื้นฟูหลักนิติธรรม (Rule of Law) ที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ เพราะการมีหลักนิติธรรมที่น่าเชื่อถือเป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางความคิดและสังคมที่สำคัญของประเทศ เป็นการลงทุนที่ทำให้ประเทศไทยมีหลักนิติธรรมที่น่าเชื่อถือ มีการใช้งบประมาณของรฐน้อยที่สุด แต่ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ในการพัฒนาประเทศ และเป็นหลักการที่ทำให้สังคมเกิดความเป็นธรรมและประชาชนทุกคนสามารถอยู่ร่วมได้อย่างสงบสุขอย่างแท้จริง จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการบังคับใช้กฎหมายอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ข้อบกพร่องที่บั่นทอนความน่าเชื่อถือของระบบยุติธรรมในภาครัฐ มีปัญหาเรื่องใดบ้าง เช่น การทุจริตการเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดหรือนิติบุคคลใด และมีการแก้ไขอย่างไร ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด และสาเหตุใดจึงใช้ระยะเวลานานจนขาดความเชื่อถือ ขอทราบรายละเอียด

๓. การดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีมีความผิดที่มีมูลค่าเกิน ๑๐๐ ล้านบาทตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน มีการบังคับใช้กฎหมาย มีการลงโทษผู้กระทำผิดทั้งทางแพ่งและอาญาคดีใดบ้าง และมีคดีใดที่ยังดำเนินการไม่สิ้นสุดและยังไม่แล้วเสร็จบ้างและเกิดจากสาเหตุใด และจะมีการแก้ไขให้มีผลสำเร็จได้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

จตุ ไรฤกษ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๖๔ ร.

ของ นายจตุ โกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง ปัญหาหลักนิติธรรมในภาครัฐและภาคเอกชน

ข้าพเจ้า นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาหลักนิติธรรม
ในภาครัฐและภาคเอกชน ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจที่ได้รับรายงานจากกระทรวงยุติธรรม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงยุติธรรม รายงานว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
เป็นการปกครองที่ผู้ปกครองได้รับอำนาจจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยอำนาจที่มอบ
ให้ผู้ปกครองนั้น อยู่ภายใต้กรอบกติกาหรือกฎหมายที่ทำให้การใช้อำนาจเป็นไปอย่างถูกต้อง
และเหมาะสม สังคมที่ปกครองด้วยหลักกฎหมายจึงเป็นสังคมที่มีหลักนิติธรรม มีกฎหมายเป็นใหญ่
ใช้บังคับอย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ กฎหมายจึงต้องมีความสอดคล้องกับหลักนิติธรรม
ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนประเทศ และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน
ในการบังคับใช้กฎหมาย ทุกหน่วยงานของประเทศจำเป็นต้องมีการดำเนินการตามภารกิจหน้าที่
ภายใต้หลักนิติธรรมที่มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับของสากล ทั้งนี้
เพื่อส่งเสริมหลักนิติธรรมของประเทศให้มีประสิทธิภาพ กระทรวงยุติธรรมซึ่งได้รับมอบหมายจาก
นายกรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖
(United Nations Sustainable Development Goals : SDG ๑๖) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กล่าวถึงกฎหมาย
กระบวนการยุติธรรม และการบังคับใช้กฎหมายและหลักนิติธรรม ได้มีการขับเคลื่อนส่งเสริมหลักนิติธรรม
ให้มีประสิทธิภาพระดับประเทศ ผ่านกลไกของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.)
และคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เพื่อส่งเสริมสังคมที่สงบสุข
และยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดชอบและครอบคลุม
ในทุกระดับ รวมทั้งกระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีการติดตามกำกับดูแล
เพื่อพัฒนาหลักนิติธรรมของประเทศให้มีความเข้มแข็ง โดยการจัดทำดัชนีหลักนิติธรรมตามโครงการ
ยุติธรรมโลกขององค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ World Justice Project (WJP) ซึ่งมีภารกิจ
พัฒนาหลักนิติธรรมทั่วโลก ดัชนีหลักนิติธรรมประกอบด้วย ๘ ปัจจัยหลัก คือ ๑. การจำกัดอำนาจรัฐ
๒. การปราศจากคอร์รัปชัน ๓. รัฐบาลที่โปร่งใส ๔. สิทธิขั้นพื้นฐาน ๕. ระเบียบและความมั่นคง
๖. การบังคับใช้กฎหมาย ๗. กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ๘. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
โดยที่ดัชนีนิติธรรมที่จัดทำขึ้นดังกล่าว เป็นเครื่องมือประเมินเชิงปริมาณที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติ
ตามหลักนิติธรรมโดยละเอียด แสดงถึงสถานะระดับการดำเนินการตามหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์
ในการกำกับดูแลและปรับปรุงการดำเนินการต่าง ๆ ให้อยู่ในหลักนิติธรรมตามมาตรฐานสากล
เพื่อรับประกันถึงความเป็นธรรมในสังคม การเข้าถึงโอกาส การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อันจะนำมา
ซึ่งความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของประชาชน

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงยุติธรรม รายงานว่า สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน อยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกันอย่างเสมอภาค และได้รับความยุติธรรมตามที่กฎหมายกำหนด ประชาชนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย และผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางกฎหมายต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันโดยสงบสุข ทั้งนี้ หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่อยู่ในหลักนิติธรรม นอกจากจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรม ในภาครัฐอีกด้วย เป็นปัญหาสำคัญที่รัฐต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามระบบกระบวนการที่มีอยู่ หรือต้องแสวงหาวิธีการรูปแบบใหม่ที่มีความเหมาะสมในการจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งมีข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ซึ่งการแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ สามารถใช้ประโยชน์จากดัชนีตัวชี้วัดหลักนิติธรรมในการใช้เป็นเครื่องมือประกอบการติดตามกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินการอยู่ในหลักนิติธรรมได้ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยดัชนีตัวชี้วัดหลักนิติธรรม ประเทศไทยตามโครงการยุติธรรมโลก ขององค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ World Justice Project (WJP) ปัจจัยที่ ๒ การปลอดจากทุจริตคอร์รัปชัน (Absence of Corruption) พ.ศ. ๒๕๖๗ มีคะแนนเฉลี่ย ๐.๔๖ จากคะแนนเต็ม ๑ เพิ่มขึ้น จาก พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีคะแนนเฉลี่ย ๐.๔๕ ข้อมูลประเมินเชิงปริมาณตามหลักสากลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินการของประเทศไทย ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ แต่ละกรณี เช่น การส่งเสริมหน่วยงานด้านการต่อต้านการทุจริตให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ความน่าเชื่อถือของระบบยุติธรรมในภาครัฐขึ้นอยู่กับ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับเรื่องนั้น ๆ และโดยความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ล้วนเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน ที่ส่งผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐอยู่ในหลักนิติธรรมอย่างเข้มแข็ง และทำให้ระบบยุติธรรม ในภาครัฐมีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

คำตอบข้อที่ ๓

จากข้อมูลของกระทรวงยุติธรรม โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ รายงานว่า ได้ดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีมูลค่าความเสียหายเกิน ๑๐๐ ล้านบาท ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗) รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ คดี โดยจำแนกได้ ดังนี้

๑. คดีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการสอบสวนแล้วเสร็จ จำนวน ๘ คดี ได้แก่

๑.๑ คดีที่ศาลมีคำพิพากษาแล้วจำนวน ๑ คดี ในข้อหากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมมูลค่าความเสียหาย เป็นจำนวนเงิน ๑๓๕,๒๒๒,๑๙๗.๖๒ บาท

- ๑.๒ คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาล จำนวน ๓ คดี
- ๑.๓ คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์ จำนวน ๔ คดี
๒. คดีที่อยู่ระหว่างการสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน ๕ คดี